

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

21 Iulie, 2026

**Probă scrisă
EDUCAȚIE SOCIALĂ
(GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DREPTURILE COPILULUI, EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ,
EDUCAȚIE PENTRU CETĂȚENIE DEMOCRATICĂ)**

MODEL

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. Conform Constituției (1991, 2003), România este stat de drept, democratic și social.
 - A. Enumerați cinci principii/caracteristici ale statului de drept. **5 puncte**
 - B. Prezentați două dintre principiile/caracteristicile enumerate la punctul A. **4 puncte**
 - C. Explicați motivul pentru care diminuarea încrederii populației în instituțiile statului reprezintă o amenințare la adresa statului de drept. **4 puncte**
2. Argumentați, în aproximativ trei pagini, rolul instituțiilor guvernamentale, interguvernamentale și non-guvernamentale în respectarea, apărarea și promovarea drepturilor copiilor aflați în situație de risc, având în vedere următoarele repere:
 - a) explicarea înțelesului conceptelor de *drepturi ale copiilor*, *copii aflați în situație de risc* și *organizație/instituție non-guvernamentală*;
 - b) evidențierea a trei direcții de acțiune ale statului în scopul respectării, apărării și promovării drepturilor copiilor aflați în situație de risc;
 - c) ilustrarea, printr-un exemplu concret, a implicării unei organizații interguvernamentale în apărarea și promovarea drepturilor copiilor aflați în situație de risc.

17 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dă textul:

Asumarea valorizării diversității culturale și dezvoltarea de atitudini pozitive, cu șanse de a fi ulterior transpuse în comportamente eficace și adecvate pentru un context intercultural, nu se pot realiza spunând elevilor cum să se comporte, ce să facă și ce să nu facă. Este important ca activitățile de învățare să ofere elevilor ocazia de a realiza singuri consecințele anumitor percepții, atitudini sau comportamente și necesitatea unei abordări pozitive față de diversitatea culturală în general și față de persoanele care aparțin altor grupuri culturale.

(<https://www.intercultural.ro/wp-content/uploads/2020/02/Ghid-Educatie-Interculturala-web.pdf>)

Elaborați un eseu de trei-patru pagini cu titlul *Educația interculturală, un răspuns al școlii la problematica lumii contemporane*.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

1. definirea conceptelor de *cultură*, *identitate culturală* și *societate interculturală*;
2. menționarea a trei principii ce stau la baza funcționării unei societăți interculturele;
3. explicarea unuia dintre principiile menționate la punctul 2. într-un context intercultural concret;
4. prezentarea Educației interculturele ca una dintre "noile educații" ce constituie răspunsuri la problematica lumii contemporane;
5. enumerarea a două forme de intoleranță, respectiv a două efecte ale lipsei de solidaritate;
6. formularea unei consecințe a tezei textului, din perspectiva necesității ca școala să promoveze, prin activități organizate în cadru formal și non-formal, educația interculturală.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Următoarea secvență face parte din programa școlară de Educație socială, aprobată prin OMEN nr. 3393 / 2017.

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1.2. Analizarea unor situații problematice determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice

- recunoașterea principiilor și valorilor specifice societății democratice pornind de la imagini date, filme adecvate vârstei elevilor, relatări din mass-media
- exemplificarea unor situații care implică respectarea drepturilor omului, a legilor și, respectiv, nerespectarea drepturilor omului, a legilor
- exemplificarea unor situații în care practicile democratice referitoare la participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice au fost respectate/încălcate
- analizarea corelațiilor dintre unele drepturi și îndatoririle fundamentale (de exemplu, corelația dintre asigurarea dreptului la educație și la ocrotirea sănătății și îndatorirea de a contribui financiar, prin plata taxelor și impozitelor, la susținerea cheltuielilor publice)
- identificarea drepturilor cetățenești în diferite situații juridice; exemplificarea unor situații de respectare/încălcare a drepturilor cetățenești
- prezentarea și discutarea unor studii de caz/cazuri, preluate din mass-media, privind delincvența, în general și/sau delincvența juvenilă, în particular

1.3. Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept

- formularea de avantaje/ posibile dezavantaje ale regimului democratic
- susținerea, cu argumente simple, a necesității respectării practicilor specifice societății democratice
- discutarea modalităților concrete în care se respectă valorile și principiile unei societăți democratice și ale statului de drept

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Raportul cetățeni – autorități. Drepturi și responsabilități cetățenești în societatea democratică	<ul style="list-style-type: none">• Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice și la controlul aplicării acestora<ul style="list-style-type: none">- Implicarea civică în contextul democrației reprezentative și al formelor de manifestare a democrației directe- Alegerile și votul; alegerea reprezentanților; evaluarea activității reprezentanților aleși- Societatea civilă, organizații nonguvernamentale, tipuri de inițiative cetățenești în comunitățile locale- Rolul îndeplinit de mass-media în societate și în formarea opiniei publice

*Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice.

Folosind informațiile din secvența de mai sus, în vederea evaluării formării/dezvoltării competențelor specifice precizate, elaborați un test scris la finalul unității de învățare „Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice și la controlul aplicării acestora”, care să cuprindă cinci itemi: un item de completare, un item cu răspuns scurt, un item de tip pereche, un item de tip alegere multiplă și un item de tip întrebare structurată.

Punctajul se acordă în funcție de următoarele repere:

- elaborarea matricei de specificații care stă la baza proiectării testului, prin corelarea competenței specifice și a conținuturilor pentru fiecare item;
- menționarea timpului de lucru alocat testului;
- corectitudinea proiectării fiecărui item;
- corectitudinea științifică a informațiilor de specialitate pentru fiecare item;
- elaborarea răspunsului așteptat pentru fiecare item;
- elaborarea baremului de evaluare și de notare al testului (în care nota 1 se acordă din oficiu, iar nota maximă este 10).